

ALENA PROKOPOVÁ / 8. 3. 2017

Nechte zpívat Mišíka

Celovečerní dokument režisérky Jitky Němcové si hraje s významy a vysílá legendárního českého hudebníka na planetku obývanou moudrou slepicí.

Česká hudební legenda – Vladimír Mišík – oslaví 8. března sedmdesátiny. Jednou z možností, jak si připomenout tvorbu ceněného folkrockového autora, je i celovečerní dokument, který natočila režisérka Jitka Němcová. „Narozeninový“ film rockera, který se s uplývajícím časem změnil v kulturní fenomén, přesahuje hranice dokumentárního žánru: vedle archivů a původních dokumentárních materiálů využívá i hrané a trikové pasáže. Hravý koncept šestašedesátileté režisérky vychází ze skutečnosti, že v roce 1995 astronomové z hvězdárny Kleť dali jméno Mišík nově objevené planetce. Na této planetce (respektive ve fantazijní stavbě architekta Petra Pištěka, která vznikla ve studiu na Kavčích horách) se pak odehrává podstatná část vyprávění. V něm Vladimír Mišík hraje sám sebe a zapojuje se tak do toku vzpomínek na své písničky, životní mezníky i nejrůznější bizarní zážitky.

„Točím filmy o výjimečných lidech naší hudební scény,“ vysvětluje Jitka Němcová. „A lidem, o kterých točím, dávám vlastně nový život. Třeba o Zuzaně Michnové by už nikdo dvacet let nevěděl.“

Také celovečerní portrét Zuzana Michnová – Jsem slavná tak akorát pojala Jitka Němcová před čtyřmi lety jako imaginativní tvar, do kterého vedle dokumentárních pasáží zapojovala snové prvky korespondující s uměleckým i soukromým universem titulní protagonistky. Východiskem pro vyprávění o Vladimíru Mišíkovi se stala astronomická realita, kterou však režisérka proměnila v poetickou nadsázku.

„Planetka Mišík mi umožnila stav beztlíže, a ten mne pak inspiroval k chagallovským obrazům, kde lítá úplně všechno. Dalším nápadem bylo Mišíkovo LP *Kuře v hodinkách*: kuře z obalu desky vyrostlo ve slepici,“ vysvětluje Němcová. „Tím, že jsem měla Vlášdu jako herce ve stylizovaném prostředí, jsem mohla velmi plynule inscenovat hrané

scény.“

Režisérčin nápad není samoúčelný: hudebníka bez hereckých zkušeností stylizovala a umožnila mu tak, aby se do své postavy „schoval“ a uvolnil se. Monolog se změnil v dialog, když Němcová přidala Mišíkovi jako společníci slepici Evičku.

„Na té planetce je lednice se spoustou piva a moudrá slepice, která s pochopením naslouchá, co tam povídám na různá témata, a všechno z dále osvětluje Jupiter. Je to vlastně můj první herecký part, i když hraju sám sebe,“ vysvětluje protagonista filmu. „Nejdřív jsem byl trochu zaskočenější, ale pak jsem se nadchnul, protože jsem si říkal, že trocha absurdity nevádí, a že je naopak dobře, když to nebude úplně seriózní.“

Kromě očekávaných materiálů týkajících se Mišíkovy kariéry se do filmu dostaly i motivy z jeho soukromí. Jitka Němcová rozvíjí především málo reflektovanou skutečnost, že hudebníkovým otcem je americký voják, do kterého se jeho maminka zamilovala koncem druhé světové války a kterého její syn nikdy nepoznal. Verzi, že Mišíkův otec padl v Korejské válce, ovšem Němcová nedokázala přijmout.

„Rozhodla jsem se, že to prověřím, že bychom mohli na hrob jeho otce položit kytičku. Ale všechno bylo úplně jinak! Nejedna situace z pátrání po jeho genealogickém rodu připomínalo až detektivku, se skutečně netušeným rozuzlením,“ vzpomíná režisérka. „Vláďova maminka už nežije, a tak jsme na začátku neznali ani celé jméno Vláďova otce, jen křestní, John – a že se narodil někde v Michiganu nebo v Massachusetts. To bylo vše.“

Režisérčino pátrání přineslo překvapivě konkrétní výsledky. Cestu do USA nakonec podnikl i hudebníkův stále populárnější syn Adam, jehož účast může k filmu Němcové přitáhnout mladé publikum. Motiv hledání se stal nosným tématem celého snímku. Osoby i klíčové události, které ovlivnily Mišíkův život, se ve filmu prolínají do hudby a textů muzikanta, kterého kolegové nikdy neopustili, i když byl „zakázán do úplného zapomnění“.

Jitka Němcová měla díky rozhovorům s Vladimírem Mišíkem, jeho kolegy a rodinou, ale i díky archivům a rodinným videím k dispozici značné množství materiálu. Protože si však dopředu připravila přesný scénář, nemusela ve střížně bojovat o podobu výsledného filmového díla. Naplňuje jak poetickou a informační linii svého filmu, tak

představu o Mišíkovi jako muzikantovi, jehož popularita přesáhla hranice konkrétního hudebního vkusu. Mišík, který působí na hudební scéně jako dominanta různých hudebních uskupení už od šedesátých let, nebojoval proti komunistickému režimu protestsongy ani nepředstavoval progresivní underground. Coby jedna z osobností dlouhodobě ztělesňujících protirežimní postoj, která odmítla spolupráci s tajnou bezpečností, si však Mišík vysloužil zákaz koncertování. Název filmu využívá právě dobového hesla hudebníkových fanoušků, protestujících proti tomuto zákazu.

O tom, že Mišíkova popularita trvá dodnes, svědčí i skutečnost, že autoři filmu na serveru Hithit na dokončení obrazové, zvukové postprodukce a triků z požadovaných 350 000 nasbírali od stovek fanoušků 538 100 korun.

Nechte zpívat Mišíka (ČR 2017), scénář a režie: Jitka Němcová,

kamera: Diviš Marek, střih: Boris Machytka, účinkují: Vladimír Mišík, Radim Hladík, Jaroslav Olin Nejezchleba, Pavel Skála, Jan Hrubý, Adam Mišík, Bára Mišíková, Martin Matě Mišík, Eva Mišíková, Daniel Gaughan, John T. Gaughan, Petr Kulich Pokorný, Jiří Veselý, Vladimír Pavlíček, Jiří Zelí Zelenka, Stanislav Klásek Kubeš a další. CinemArt, 100 minut. Premiéra: 8. 3. 2017.